

**การวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น**

พัชรีวรรณ กิจมี^{1*} พนมพร จันทรปัญญา¹ สุกัญญา นิมนันท์¹ ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน¹

Received : March 13, 2019

Revised : May 3, 2019

Accepted : August 1, 2019

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ปีการศึกษา 2557 และ 2558 โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมินผลการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบบันทึกผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปและนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า

ผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น พบว่า โดยรวมการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า มีจำนวน 3 รายวิชาที่การสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับได้แก่ การบริหารจัดการโรงเรียน การวิจัยทางการศึกษา และภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ส่วนที่เหลือจำนวน 7 รายวิชา พบว่า การสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดี เรียงตามลำดับ ได้แก่ ทฤษฎีกระบวนการทัศน์และกระบวนการบริหาร การศึกษา ทักษะการจัดการสำหรับการพัฒนาองค์การทางการศึกษา การประเมินการปฏิบัติการในการบริหารการศึกษา สถิติเพื่อการวิจัย นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการ จรรยาบรรณและการบริหารการศึกษา และการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้นำ

คำสำคัญ : การวิเคราะห์ผลการประเมินการสอน หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

¹ อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

*ผู้เขียนหลัก e-mail: nye_nai@hotmail.com

ANALYSIS OF LECTURERS' TEACHING EVALUATION RESULTS IN MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION, THE FAR EASTERN UNIVERSITY

Patchareewan Kijmee¹ Panomporn Chantarapanya Sukanya Nimanandh Chattip Suwannachin

Abstract

This research aimed to analyze the lecturers' teaching evaluation results in Master of Education Program in Educational Administration, The Far Eastern University. The research population was the lecturers' teaching evaluation results in Master of Education Program in Educational Administration, The Far Eastern University in the academic year 2014 and 2015. The research tools were the recording forms of lecturers' teaching evaluation results in Master of Education Program in Educational Administration. The data were analyzed by SPSS program and presented in form of tables with description. The findings were as follows: The lecturers' teaching evaluation results in Master of Education Program in Educational Administration, The Far East University were found that the overall lecturers' teaching was at a good level. When considering each subject, there were 3 subjects that the lecturers' teaching was at a very good level ranked as follows: School Administration, Educational Research and Leadership and Educational Change. The remaining with 7 subjects revealed that the lecturers' teaching was at a good level ranked as follows: Theories, Paradigm and Process in Educational Administration, Management Skill for Educational Organization Development, Performance Evaluation in Educational Administration, Statistics for Innovation Research, Academic Administration, Ethics and Education Administration and Leadership Development.

Keyword : Analysis of Lecturers' Teaching Evaluation Results, Master of Education Program in Educational Administration, The Far Eastern University

¹ Master of Education Program Instructor The Far Eastern University

* Corresponding author, e-mail: nye_nai@hotmail.com

บทนำ

การศึกษานับว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการอธิบายถึงความสำเร็จของประเทศได้เป็นอย่างดี เนื่องจากสามารถพัฒนากำลังคนของสังคมให้มีความรู้และทักษะอันพึงประสงค์ และเป็นพื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างประเทศ ทั้งยังสามารถสร้างความร่วมมือ และแข่งขันกับนานาประเทศในการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคนเพื่อเข้าสู่วิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ได้แก่ การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรที่สำคัญทั้งทางตรงและทางอ้อมในการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เพราะประกอบด้วยกำลังคนชั้นนำที่มีคุณภาพและสติปัญญาเป็นผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษาที่จัดว่าเป็นกำลังหลักของการพัฒนาประเทศ โดยภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา คือ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และส่งเสริมศิลป วัฒนธรรม การดำเนินภารกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ทักษะ และค่านิยมของบุคคลในองค์กร ได้แก่ คณาจารย์ เนื่องจากเป็นบุคลากรที่มีคุณค่ามากที่สุดในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะคณาจารย์เป็นกลุ่มสำคัญในการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายของสถาบันอุดมศึกษา คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2542, 92) ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2547, 1) ที่ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า คือการพัฒนาคนโดยมีความเชื่อว่า มนุษย์มีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต นอกจากจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพโดยตรงแล้วยังจำเป็นต้องคำนึงถึงกลไกและสภาพแวดล้อมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่เพื่อเตรียมคนให้มีความรู้ และมีคุณลักษณะเป็นผู้คิดวิเคราะห์ สามารถแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้นั้นคือ จะต้องให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน 22 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดไว้และเพื่อให้บรรลุผล ยังได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพไว้ในมาตรา 48 โดยให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยสู่สาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการศึกษาขั้นสูงที่เป็นการศึกษาต่อเนื่องมาจากระดับปริญญาตรี โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา เป็นการแสวงหาความจริงทางวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเป็นนักวิชาการ และนักวิชาชีพขั้นสูง ซึ่งจะเป็กำลังสำคัญที่จะช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งบุคคลที่ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นนี้จะเป็นบุคคลที่ต้องการจะเพิ่มพูนความรู้ และยกระดับมาตรฐานการทำงานของตนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงทำให้เกิดความก้าวหน้าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ (พัชฌีญา วิเชียร, 2547, 3) อนึ่ง การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษานี้ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา และส่งเสริมความรู้และความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ และสร้างผู้นำทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง รวมทั้งยังเป็นการผลิตบุคลากรในระดับสูงในสาขาที่ประเทศกำลังต้องการ เพื่อให้สามารถพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาผู้เรียน และสร้างองค์ความรู้ เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้มีความเป็นนักวิชาการ และมีความเป็นผู้นำอันจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติต่อไป และเมื่อมีผู้นำที่ดีจะทำให้สังคมเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจก็ย่อมมีความต้องการกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถในระดับสูงมาพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของประเทศชาติให้เจริญงอกงามมากขึ้น

แต่จากผลการประเมินการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ปรากฏว่า นิสิต นักศึกษายังอ่อนด้อยวินัย และความรับผิดชอบ ขาดทักษะด้านการคิด การวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ ขาดเหตุผล ขาดความสามารถด้านภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ นำความรู้ไปใช้ได้น้อย กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมในยุคเทคโนโลยีกว้างไกล ให้ได้บัณฑิตไทยที่มีคุณภาพรอบด้าน (จิรณี ดันดิรัตน์วงศ์, 2552) โดยแนวการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาตินั้น จะให้ความสำคัญกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในรายวิชา และผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ จึงได้กำหนดให้มีการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อเป็นการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยหนึ่งในข้อบ่งชี้ดังกล่าวคือ การรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (Course Report) ที่ปรากฏใน มคอ.5 ซึ่งระบุรายละเอียดว่า ต้องรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเมื่อสิ้นภาคเรียนเกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในวิชานั้น ๆ ว่า ได้ดำเนินการสอนอย่างครอบคลุมและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของรายวิชาหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าวในครั้งต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553)

มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ได้นำแนวปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามาใช้ โดยได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานตาม มคอ. 5 ให้นักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์ผู้สอนภายหลังจากการเรียนจบในแต่ละรายวิชา เนื่องจากการประเมินการสอนเป็นกลไกอย่างหนึ่งในระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับระบบการติดตามกำกับ และตรวจสอบปัจจัยกระบวนการ และผลการสอน เพื่อเป็นข้อมูลป้อนกลับสู่ระบบการสนับสนุน และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2543, 2) ปัจจุบันการประเมินการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ส่วนหนึ่งจะให้นักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์ เพราะ

นักศึกษาเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับอาจารย์มากที่สุดขณะที่มีการเรียนการสอน ทำให้สามารถทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเรียนของตนเอง และการสอนของอาจารย์ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้จุดมุ่งหมายของการสอนยังเน้นการเรียนรู้ของนักศึกษา ดังนั้นนักศึกษาจึงเป็นผู้ให้สารสนเทศในการพัฒนาการเรียนการสอนได้ดีที่สุด (Wentling, 1980, 125 อ้างใน ปวีณา เฉลิมพลโยธิน, 2550, 1) ซึ่งทางมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการประเมินการสอนของอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษา ตามแนวทางการประเมินการสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น (2557) ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการสอน และ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ แต่ยังไม่เคยมีการนำผลการประเมินการสอนของอาจารย์มาทำการวิเคราะห์ว่า เป็นอย่างไร

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความจำเป็นในการทำการวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาอาจารย์ตลอดจนการบริหารจัดการการเรียนการสอนของอาจารย์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ฟาร์อีสเทอร์น อันจะเป็นการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาและมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนของอาจารย์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ปีการศึกษา 2557 และ 2558 โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมินผลการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบบันทึกผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบบันทึกผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาจากวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลการประเมิน

2. กำหนดขอบเขต และประเด็นสำคัญที่ต้องการศึกษา

3. สร้างแบบบันทึกผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จัดบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ของการประเมิน

4. ผู้วิจัยนำแบบบันทึกผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น มาทำการวิเคราะห์ผลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตร

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น โดยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ปีการศึกษา 2557 และ 2558 จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนของอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ลงในแบบบันทึกผลการประเมิน ที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยทำการตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อปรับปรุง แก้ไข ข้อมูลให้มีความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกผลการประเมิน มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป และนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย ซึ่งในการวิเคราะห์ผลการประเมินอาจารย์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ใช้เกณฑ์การแปลความหมายและการค่าเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด (2553, 82-83) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดี
ระดับ 3	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

4.51 – 5.00	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก
3.51 – 4.50	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดี
2.51 – 3.50	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการประเมินการสอน ของอาจารย์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ปีการศึกษา 2557 และ ปีการศึกษา 2558 โดยรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า มีจำนวน 3 รายวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ การบริหารจัดการโรงเรียน การวิจัยทางการศึกษา และ ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ส่วนที่เหลือจำนวน 7 รายวิชา พบว่า การสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดี เรียงตามลำดับ ได้แก่ ทฤษฎีกระบวนการทัศน์และกระบวนการบริหารการศึกษา ทักษะการจัดการสำหรับการพัฒนาองค์การทางการศึกษา การประเมินการปฏิบัติการในการบริหารการศึกษา สถิติเพื่อการวิจัย นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการ จรรยาบรรณและการบริหารการศึกษา และ การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้นำ ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนของอาจารย์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น โดยรวม

รหัสวิชา	รายวิชา	ผลการประเมิน				รวม	
		2557		2558			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
MED 700	สถิติเพื่อการวิจัย	4.13	.60	4.51	.53	4.32	.57
MED 701	การวิจัยทางการศึกษา	4.59	.53	4.49	.52	4.54	.53
MED 710	ทฤษฎี กระบวนทัศน์ และกระบวนการบริหารการศึกษา	4.43	.59	4.49	.55	4.46	.57
AED 711	จรรยาบรรณและการบริหารการศึกษา	4.47	.59	3.94	.70	4.21	.49
AED 712	การบริหารจัดการโรงเรียน	4.49	.52	4.68	.45	4.59	.49
AED 713	นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการ	4.14	.53	4.47	.51	4.31	.52
AED 714	ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา	4.56	.51	4.51	.56	4.54	.54
AED 715	ทักษะการจัดการสำหรับการพัฒนาองค์การทางการศึกษา	4.40	.57	4.38	.54	4.39	.56
AED 716	การประเมินการปฏิบัติการในการบริหารการศึกษา	4.39	.60	4.31	.69	4.35	.65
AED 717	การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้นำ	3.55	1.04	4.21	.65	3.88	.85
โดยรวม		4.36	.61	4.39	.52	4.37	.58

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละวิชา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ วิชาภาวะผู้นำและการ

เปลี่ยนแปลงทางการศึกษา การบริหารจัดการโรงเรียน และการวิจัยทางการศึกษา ด้านการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ วิชาการบริหารจัดการโรงเรียน การวิจัยทางการศึกษา และภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ วิชาการวิจัยทางการศึกษา รองลงมา ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดี ได้แก่ วิชา การบริหารจัดการโรงเรียน และ ทฤษฎี กระบวนทัศน์ และกระบวนการบริหารการศึกษา ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนของอาจารย์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น เป็นรายวิชาและรายด้าน

ลำดับ	วิชา	ด้าน		
		การเตรียมการสอน	การสอน	สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
1	สถิติเพื่อการวิจัย	4.32	4.31	4.34
2	การวิจัยทางการศึกษา	4.53	4.56	4.51
3	ทฤษฎี กระบวนทัศน์และกระบวนการบริหารการศึกษา	4.45	4.47	4.44
4	จรรยาบรรณการบริหารการศึกษา	4.39	4.22	3.98
5	การบริหารจัดการโรงเรียน	4.58	4.63	4.48
6	นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการ	4.34	4.26	4.34
7	ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา	4.61	4.55	4.41
8	การพัฒนาองค์การทางการศึกษา	4.42	4.37	4.36
9	การประเมินการปฏิบัติการในบริหารการศึกษา	4.47	4.30	4.38
10	การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้นำ	3.85	3.88	3.91
รวม		4.39	4.35	4.31

การอภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อค้นพบที่น่าสนใจ โดยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ประเด็นแรก ด้านการเตรียมการสอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ วิชาภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ผู้สอนมีการแสดงออกให้ผู้เรียนเห็นอย่างชัดเจน โดยมีการจัดเตรียมเอกสารให้กับผู้เรียนอย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นเอกสารชี้แจงเกี่ยวกับแผนการเรียนแต่ละรายวิชา หรือเอกสารสำคัญประกอบการเรียนการสอนมีเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคม ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน ดังที่สบันโย จินารักษ์ (2548, 15) ได้กล่าวว่า ผู้สอนที่ดีควรจะเป็นคนที่ช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียน โดยการเป็นผู้คอยกระตุ้นและชี้แนะให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนควรจะทำตัวเป็นผู้เอื้ออำนวย (Facilitator) คือ พยายามให้ความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน พยายามที่จะให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองและบรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง โดยมีผู้สอนคอยช่วยเหลือจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ดีให้ และสิ่งสำคัญของอาจารย์ที่ดี และมีประสิทธิภาพไม่สามารถละเลยได้ คือการเตรียมตัวมาให้พร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน ทั้งยังสอดคล้องกับบุญชม ศรีสะอาด (2541, 43-49) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเตรียมการสอนหรือการวางแผนการสอนไว้ว่า การวางแผนการสอนและการเตรียมการสอน เป็นการกำหนดไว้ล่วงหน้าว่าจะสอนใคร ในเนื้อหาใด สอนเมื่อใด สอนอย่างไร และเพื่อให้เกิดอะไร เมื่อถึงเวลาดังกล่าวจะดำเนินการสอนตามที่วางแผนไว้ ผู้สอนจึงต้องคิดวางแผนและเตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างละเอียด รอบคอบ เหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินการสอนตามที่ได้กำหนดไว้อย่างได้ผลดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพร นพรัตน์ (2557) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ปีการศึกษา 2556 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ปีการศึกษา 2556 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ประเด็นที่สอง ด้านการสอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ วิชาการ บริหารจัดการโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์ผู้สอนแสดงให้เห็นว่า มีทักษะในการสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดความรู้และความเข้าใจในบทเรียน มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้มีการซักถาม รวมทั้งมีการใช้สื่อ และวัสดุอุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม และยังมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังที่มหาวิทยาลัย ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (2553, 24) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนว่า ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาจากข้อมูลหลาย ประการเพื่อนำมาช่วยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ของตนและการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตามขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบ 3 ประการคือ ผู้เรียน บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทาง จิตวิทยาในชั้นเรียน ถ้าองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 ประการนี้ดำเนินไปด้วยดีจะทำให้ผู้เรียน ประสบความสำเร็จในการ เรียนรู้ได้อย่างมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริชัย โพธิ์ศรีทอง (2558) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ ผู้สอนในความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนใน ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยปรากฏผลดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 2 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ใน ระดับมาก ลำดับที่ 3 ด้านการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับมาก

ประเด็นที่สาม ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ วิชาการวิจัยทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ผู้สอนได้แสดงให้เห็นว่า การเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน นับเป็นสิ่งหนึ่งในการสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน รวมทั้งการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนและ การจัดทำสื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอนมาใช้ประกอบในการสอนจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังที่ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, 121) ได้กล่าวถึงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ว่าในการประเมินผลการสอน จะต้องมียปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ สิ่งสนับสนุน การเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความพร้อมทางกายภาพ ความพร้อมด้านอุปกรณ์ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อมด้านการ ให้บริการ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทิวทัศน์ อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ และอื่น ๆ รวมทั้งการบำรุงรักษาสิ่งที่จะสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยพิจารณาร่วมกับผลการประเมินความพึง พอใจของนักศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรารักษ์ (2553) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการ เรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการ จัดการเรียนการสอน สาขาวิชา ศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยรวมทุกด้านว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์การทำงาน และด้านการวัด และประเมินผล มีความเห็นว่า มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านอื่นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

สรุป

ผลการประเมินการสอน ของอาจารย์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ปีการศึกษา 2557 และ ปีการศึกษา 2558 โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมิน โดยรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า มีจำนวน 3 รายวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก เรียง ตามลำดับ ได้แก่ การบริหารจัดการโรงเรียน การวิจัยทางการศึกษา และ ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา เมื่อพิจารณา รายละเอียดในแต่ละวิชา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการสอน ผู้ตอบ แบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ วิชาภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงทาง การศึกษา การบริหารจัดการโรงเรียน และการวิจัยทางการศึกษา ด้านการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ วิชาการบริหารจัดการโรงเรียน การวิจัยทางการศึกษา และภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงทาง การศึกษา และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ วิชาการวิจัย ทางการศึกษา รองลงมา ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินการสอนอาจารย์อยู่ในระดับดี ได้แก่ วิชา การบริหารจัดการโรงเรียน และ ทฤษฎี กระบวนทัศน์ และกระบวนการบริหารการศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. อาจารย์ผู้สอนควรเตรียมการสอนโดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระที่เป็นปัจจุบันและควรมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคม
2. ผู้บริหารควรมีการจัดอบรมเพื่อทบทวนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน โดยมีการนำเอาเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน
3. ผู้บริหารควรมีการสอบถามความต้องการทางด้านอุปกรณ์เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามองค์ประกอบคุณภาพของการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์แต่ละด้าน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอน

References

- จิรณี ดันติรัตนวงศ์. (2552). นโยบายการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศและการจัดทำหลักสูตรรายวิชาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://cid.buu.ac.th/TQF/TQF.pdf> (23 สิงหาคม 2559).
- บุญชม ศรีสะอาด (2541). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- _____ (2553). การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่). (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประยงค์ เนาวบุตร. (2547). หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปวีณา เฉลิมพลโยธิน. (2550). การพัฒนาค่าปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยโดยนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชณิญา วิเชียร. (2547). เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในโครงการบริการวิชาการภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรารณณ์ ว่องรักษัตว์. (2553). ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2523). การศึกษาทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อความสำเร็จในการเรียนรายวิชาบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____ (2542). บทบาทของรัฐในการกำกับดูแลอุดมศึกษา. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 28.2. 83-92.
- มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น คณะศึกษาศาสตร์. (2557). รายงานการประชุมคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ครั้งที่ 2/2557. วันที่ 9 ตุลาคม 2557.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2553). คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยฯ.
- รัฐชยา เฉลยทรัพย์. (2547). อิทธิพลของเวลาประเมินผลต่อการประเมินการเรียนการสอนของนักศึกษาปริญญาโท : กรณีศึกษา วิชาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์, 44,2, 23-53.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2543). การประเมินการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน มาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้. (2547). เรียนรู้สู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา TQF : Hed. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/news8.php> (23 สิงหาคม 2559).
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.

- สิริชัย โพธิ์ศรีทอง. (2558). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนในความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สุบ้นโญ จินารงค์. (2548). **ความพึงพอใจของนิสิตรุ่นที่ 2 เกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหาร มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสารสนเทศ จังหวัดจันทบุรี**. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัมพร นพรัตน์. (2557). **ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ปีการศึกษา 2556**. ยะลา: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา.